

Примѣри за упражненіе.

1. Да ся обьрнѣтъ въ неправилен дробь числа: а) 2 съ знаменатель 7; б) 5 съ знам. 8; в) 10 съ знам. 6; г) 25 съ знам. 12; д) 48 съ знам. 56; е) 125 съ знам. 84.

2. Да ся обьрнѣтъ въ неправилен дробь слѣдующи-ты смѣсени дробь: $8\frac{3}{4}$, $10\frac{7}{10}$, $12\frac{5}{6}$, $13\frac{7}{8}$, $16\frac{6}{9}$, $18\frac{7}{11}$, $20\frac{5}{12}$, $35\frac{11}{13}$, $43\frac{14}{17}$, $128\frac{21}{25}$.

3. Да ся извадятъ цѣлы-ты числа изъ слѣдующи-ты неправилен дробь: $\frac{125}{8}$, $\frac{214}{9}$, $\frac{317}{10}$, $\frac{437}{11}$, $\frac{517}{12}$, $\frac{631}{15}$, $\frac{797}{20}$, $\frac{830}{21}$, $\frac{1511}{45}$, $\frac{1823}{76}$.

4. Да ся увеличатъ слѣдующи-ты дробь: $\frac{5}{8}$ о 5 пѣти; $\frac{7}{10}$ о 9 пѣти; $\frac{23}{30}$ о 15 пѣти; $\frac{125}{234}$ о 75 пѣти.

5. Да ся умалятъ дробь: $\frac{4}{6}$ о 2 пѣти; $\frac{2}{3}$ о 4 пѣти; $\frac{28}{15}$ о 9 пѣти; $\frac{124}{350}$ о 25 пѣти; $\frac{7834}{8268}$ о 64 пѣти.

6. Да ся съкратятъ слѣдующи-ты дробь: $\frac{168}{348}$, $\frac{108}{288}$, $\frac{180}{630}$, $\frac{288}{414}$.

7. Да ся съкратятъ съ общій най-голѣмъ дѣлитель слѣдующи-ты дробь: $\frac{304}{456}$, $\frac{368}{552}$, $\frac{590}{880}$, $\frac{261}{493}$, $\frac{434}{1085}$; $\frac{1234}{1388}$, $\frac{1307}{6535}$.

8. Да ся приведѣтъ въ еднакъвъ знаменатель слѣдующи-ты дробь: а) $\frac{4}{5}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{5}{6}$; б) $\frac{3}{5}$, $\frac{5}{6}$, $\frac{7}{11}$; в) $\frac{4}{7}$, $\frac{2}{3}$, $\frac{3}{10}$; г) $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{5}$, $\frac{3}{7}$, $\frac{4}{9}$; д) $\frac{11}{12}$, $\frac{13}{14}$, $\frac{15}{16}$; е) $\frac{3}{8}$, $\frac{4}{5}$, $\frac{17}{40}$, $\frac{7}{10}$, $\frac{3}{20}$; ж) $\frac{4}{9}$, $\frac{23}{54}$, $\frac{7}{18}$, $\frac{5}{6}$, $\frac{11}{12}$, $\frac{97}{108}$.

9. Ако ся раздѣли лакътъ на 12 еднаквы чѣсти и вземѣтъ ся 3 такывы чѣсти, то каква чѣсть отъ лакътя щѣтъ съставлявать тыя 3 чѣсти?

10. Единъ грошъ раздробенъ на 20 равны чѣсти; отъ тѣхъ 5 чѣсти каквѣ чѣсть щѣтъ съставлявать отъ гроша?

11. Единъ листъ хартиѣ раздробенъ на 16 равны чѣсти и земены 5 такывы чѣсти. Каквѣ чѣсть отъ всицкыа листъ съставлявать тыя 5 чѣсти?

12. Съ що сѣ равны четыре пятнадесяты отъ 2460?
— Отг. 656.

Рѣшеніе За да ся намѣрятъ четыре-пятнадесяты отъ 2460, трѣбва пръвѣ да ся опрѣдѣли $\frac{1}{15}$. $\frac{1}{15}$ отъ дадено-то число е равна съ $\frac{2460}{15}$; а $\frac{4}{15}$ отъ дадено-то число $= \frac{2460}{15} \times 4 = \frac{9840}{15} = 656$.

13. Да ся намѣри съ що сѣ равны слѣдующи-ты дробь: $\frac{8}{17}$ отъ 2460; $\frac{5}{11}$ отъ 8008; $\frac{235}{3789}$ отъ 9010242; $\frac{441}{728}$ отъ 539984.